

Is alle muziek neutraal?

door David Cloud, http://www.wayoflife.org/database/if_music_is_neutral.html

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)

Vertaling, plaatje en voetnoten door M.V.

De fundamentele filosofie voor zowel Contemporary Christian Music (CCM) als Contemporary Christian Worship (CCW) is het idee dat muziek neutraal is of moraalloos en dat elke muziekstijl gebruikt kan worden in de dienst van een heilige God. Beschouw de volgende voorbeelden:

“We moeten ermee ophouden de ene muziek boven de andere aan te bevelen. Onze traditie, onze stijl, onze vertolkingen hebben te maken met onszelf, niet met God” – Anthony Gentes, *The Worship Thought*, juli 2003.

“Er is niet zoiets als ‘gospelmuziek’. Elke stijl en vorm kan gospel worden, of het nu jazz is, pop, rock ‘n’ roll, of rap” – Don Butler, *Gospel Music Association*.

“Er is geen muziekstijl die door christenen niet kan genoten worden”
– Ralph Carmichael.

“God spreekt door alle verschillende soorten van muziekstijlen” – Bill Gaither (zie plaatje rechts).

Ik heb enkele vragen te stellen bij deze filosofie:

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom kan dan de cineast verschillende stijlen van muziek gebruiken om verschillende emoties te creëren? Dit kan het best geïllustreerd worden door de oude stomme films. Er waren geen woorden bij die films behalve de tekst

op het scherm, maar de musici (soms een eenzame pianist of organist; soms een orkestje) konden gevoelens van vrees, haast, blijheid, spijt, romantiek, woede, verontwaardiging, spanning, en onzekerheid creëren louter door het veranderen van de muziekstijl. Als daar een scène was met een slechterik die heimelijk de slapende heldin besluipt, werd de muziek gespannen en somber. Als in dit type van scène vrolijke muziek of pittige marsmuziek zou ingebracht worden, dan zou de film op een komedie gelijken, omdat het acteren één ding zou zeggen en de muziek iets helemaal anders. De filmmuziekschrijver kan verschillende emoties creëren met verschillende stijlen van muziek om de simpele reden dat muziek NIET neutraal is.

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom kan dan een orkest verschillende gevoelens creëren door het veranderen van de muziekstijl? Orkestrale muziek heeft gewoonlijk geen woorden; het is strikt muziek; maar ieder die de kracht van muziek kent kan getuigen dat elke muziekstijl, gespeeld door het orkest, verschillende gevoelens, emoties en gedachten creëert bij de luisteraars. Anders gesteld, als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom zal dan een militaire mars nooit klinken zoals een romanceballade of een slaapliedje voor een kind, of klinken zoals een punk rock concert? De reden is dat muziek niet neutraal is; muziek is een taal.

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom speelt men dan in kroegen of nachtclubs altijd een bepaald soort van muziek? De reden is dat muziek niet neutraal is, en kroegen en bars spelen een soort muziek die past bij de levensstijl van die setting. Muziek is een taal.

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom dan geloofden de oude bluesmuzikanten dat bepaalde soorten van ritmes ervoor zorgden dat vrouwen hun moraliteit verloren? Bijvoorbeeld, van Professor Longhair's¹ (1918-1980) boogie-woogie piano muziek wordt gezegd dat die veroorzaakte dat vrouwen zich op wulpse manieren bewogen. Robert Johnson², een van de pioniers onder

¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Professor_Longhair

² https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Johnson

de bluesmannen, die jong stierf (1911-1938) omdat hij altijd achter de vrouwen aanzat, zei van zijn blues ritmes: “Deze sound affecteerde de meeste vrouwen op een manier die ik niet begreep”. B.B. King³ (1925- 2015), een van de grootste namen in de blues, zei in zijn autobiografie: “De vrouwen reageerden met hun lichamen vloeiend op een ritme dat uit mijn gitaar kwam ...”. Dit zijn krachtige uitspraken over het effect van een specifiek soort van muziek en ritme. Muziek is niet neutraal; muziek is een taal.

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom claimen rockmusici dan dat hun sterk gesyncopeerde ritme sexy is? hierna slechts enkele van de vele citaten die we hierover kunnen geven:

“Rockmuziek is seks. De zware beat vormt een match met de ritmes van het lichaam” (Frank Zappa of the Mothers of Invention, *Life*, 28 juni 1968).

“Dit is het waar rock helemaal over gaat: seks met een 100 megaton bom, de beat!” (Gene Simmons van de rockgroep Kiss, interview, *Entertainment Tonight*, ABC, 10 dec. 1987).

“Rock ’n roll is 99% seks” (John Oates of the rock duo Hall & Oates, *Circus*, 31 jan.1976).

“Rock ’n roll is heidens en primitief, en erg ‘jungle’, en dat is hoe het zou moeten zijn!” (Malcolm McLaren, punk rock manager, *Rock*, aug. 1983).

“De grote kracht van rock ’n roll ligt in de beat ... het is een muziek die fundamenteel seksueel gericht is, niet-puriteins ... en vormt een bedreiging voor gevestigde patronen en waarden” (Irwin Silber, Marxist, *Sing Out*, mei 1965).

“Rock ’n roll is bedoeld voor bevrijding en transcendentie, het erotiseren van het spirituele en het spiritualiseren van het erotische, want dat is haar oecumenisch aangeboren recht” (Robert Palmer, *Rock & Roll an Unruly History*).

“Rock ’n roll is fun, is vol van energie ... het is ondeugend” (Tina Turner, geciteerd in *Rock Facts*, Rock & Roll Hall of Fame and Museum).

“Rock ’n roll was hardcore, ruig en wild en zweterig en nat en gewoon los” (Patti Labelle, geciteerd in *Rock Facts*, Rock & Roll Hall of Fame and Museum).

De derde album van rapper Missy Elliot, “Miss E ... So Addictive”, is beschreven als “een verleidelijke cocktail van grillige ritmes en hypnotische beats”.

De bluesmuziek (voorloper van rock ’n roll) die gespeeld werd in Gayoso bordelen in Memphis, Tennessee, in het vroege deel van de 20ste eeuw, is beschreven als “seksueel gesyncopeerde sounds” (Larry Nager, *Memphis Beat: The lives and Times of America’s Musical Crossroads*).

Waarom beschrijven deze seculiere rock-liefhebbers de zwaar gesyncopeerde rock ritmes als zijnde sexy, primitief, verleidelijk, ruig, hardcore, ondeugend, los, wild en hypnotisch? Wat weten zij, of wat erkennen zij wat de Contemporaine Christelijke Muziek massa ontkent? Zij erkennen dat muziek niet neutraal is en dat de zware achtergrondbeat van rock ’n roll sensueel is. Dit vertelt me dat muziek een taal is.

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom claimt dan een van de belangrijkste experts in drummen dat bepaalde ritmes iemands bewustzijn kunnen veranderen? Mickey Hart⁴ (geb. 1943), drummer van de Grateful Dead, heeft de wereld rondgereisd voor zijn onderzoek naar de kracht van drums. In zijn boek *Drumming at the Edge of Magic* observeert hij: “Overall waar je kijkt op de planeet gebruiken mensen drums om het bewustzijn te veranderen. ... Ik heb, samen met vele anderen, de buitengewone kracht van muziek ontdekt, in het bijzonder percussie, in het beïnvloeden van de menselijke geest en het lichaam. ... Er zijn vele keren geweest dat ik voelde alsof de drum mij door een open deur droeg naar een andere wereld toe”. Waarom zegt Hart dit? Omdat hij weet dat muziek niet neutraal is, dat bepaalde muziek, en zeker ritmes, bepaalde resultaten produceert, dat muziek een taal is.

³ https://nl.wikipedia.org/wiki/B.B._King

⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Mickey_Hart

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom zou een voodoo priesteres dan zeggen dat haar goden reageren op bepaalde ritmes? Beschouw zorgvuldig dit citaat: “Het ritme is belangrijker dan de betekenis van de woorden. Onze goden responderen boven alles op ritme” (een Macumba priesteres in Brazilië, geciteerd in *African Rhythm & Sensibility*). De voodoo priesteres zegt dit omdat zij weet dat muziek niet neutraal is en dat bepaalde ritmes interacteren met de geestelijke wereld. Wat een luide waarschuwing voor hen die oren hebben om te horen!

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom zei dan LSD new age goeroe Timothy Leary⁵ (1920-1996): “luister niet naar de woorden, het is de muziek die zijn eigen boodschap heeft” (Leary, *Politics of Ecstasy*). Leary zei dit omdat hij wist dat muziek een taal is.

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom beweerde dan Jimi Hendrix⁶ (1942-1970), een van de grootste experten in rock ritmes, dat muziek een zekere atmosfeer creëert? “Atmosferen komen op door muziek, omdat muziek een spiritueel ding is op zichzelf” (Jimi Hendrix, rock star, *Life*, 3 okt. 1969).

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom dan zei rock 'n roll historicus Robert Palmer⁷ (1949-2003) dat de (im)morele invloed van rock 'n roll in het ritme ligt? “Ik geloof in de transformatieve kracht van rock 'n roll ... deze transformatieve kracht ligt niet zozeer in de woorden van songs of de houdingen van de sterren, maar in de muziek zelf – in de sound, en boven alles in de beat” (Robert Palmer, *Rock & Roll an Unruly History*).

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom dan zei Howard Hanson⁸ (1896-1981), die 40 jaar lang de prestigieuze Eastman School for Music leidde: “Muziek kan filosofisch zijn of orgiastisch. Ze bezit krachten zowel ten kwade als ten goede”? (Geciteerd uit Frank Garlock's *The Language of Music*; dr. Garlock is afgestudeerd aan Eastman en leerde onder Hanson).

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom dan zei de wereldberoemde dirigent Leonard Bernstein⁹ (1918-1990) dat muziek een taal is die het hart raakt?: “Muziek moet niet langs een zedenmeester in het brein passeren voordat ze het hart kan bereiken. Een f-kruis (fis) moet niet met het verstand in acht genomen worden; het is een directe hit, en daarom zo krachtig” (Bernstein, *The Joy of Music*).

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom dan specificeert de Bijbel dat gelovigen een zeker soort van muziek zouden zingen? “En spreek onder elkaar met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zing voor de Heere en loof Hem in uw hart” (Efeziërs 5:19). Het woord “geestelijk” wil zeggen apart gezet voor God, verschillend van de profane dingen in de wereld. Een kroeg of nachtclub eigenaar zal nooit heilige psalmen, hymnes en geestelijke liederen spelen over de muziekinstallatie, zelfs als er geen woorden in voorkomen. Dat zou de verkeerde atmosfeer creëren. Waarom dan zouden gelovigen de muziek lenen die kroegeigenaren gebruiken om hun drinkende menigten te entertainen en te beroeren tot hun wellustige genoegens?

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, dan betekent dit dat de duivel geen muziek heeft verdorven, maar zo'n idee is nonsens. De duivel haat God en heeft zich ingezet om alles te verderven wat God heeft gecreëerd. Hij wordt “de god van deze wereld” (2 Korinthiërs 4:4; KJV) genoemd en “de aanvoerder van de macht in de lucht, van de geest die nu werkzaam is in de kinderen van de ongehoorzaamheid” (Efeziërs 2:2), en hij heeft religie, literatuur, kunst, mode, en noem maar op, verdorven. Muziek is een van de krachtigste invloeden in de maatschappij. Te denken dat de duivel niet aan de muziek heeft gezeten om die te verderven, voor zijn eigen boze doelstellingen en tot verleiding van gevallen mensen, is tegengesteld aan alles wat de Bijbel ons leert.

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom dan meende Jozua dat de muziek die opkwam vanuit het kamp een “oorlogsgeschreeuw” was? (Exodus 32:17). Als muziek neutraal is, hoe kon hij dan de natuur ervan beoordelen?

⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Leary

⁶ https://nl.wikipedia.org/wiki/Jimi_Hendrix

⁷ https://nl.wikipedia.org/wiki/Robert_Palmer

⁸ https://en.wikipedia.org/wiki/Howard_Hanson

⁹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Leonard_Bernstein

Als alle muziekstijlen neutraal zijn, waarom dan reageren kinderen verschillend op muziek?

Na het bezoeken van een kerk tijdens de vakantie vroeg iemand van mijn lezers het volgende:

“Waarom gedroegen mijn kinderen zich netjes tijdens de traditionele ochtenddienst, maar sprongen zij 45 minuten rond, alsof zij ‘mieren in hun broek hadden’ tijdens de luide rock-achtige avonddienst in een kerk die wij bezochten?”

SOMMIGE VRAGEN BEANTWOORD

Vraag: Bedoelt u dat drums en gitaren fout zijn?

Antwoord: Een muziekinstrument is niet verkeerd op zichzelf. Het hangt ervan af voor welk type muziek het gebruikt wordt. Drums worden gebruikt in zowel klassieke orkesten, militaire bands als in rockbands, maar in een orkest worden de drums spaarzaam gebruikt om veeleer te assisteren dan de muziek te overweldigen en te controleren, en in marcheerbands worden de drums gebruikt om een natuurlijke of rechte beat te produceren, maar in rock-bands worden de drums gebruikt om een sensuele back-beat te hameren die rockers beschrijven als zijnde “sexy”.

Vraag: Bedoelt u dat kerken enkel muziek zouden gebruiken die geschreven werd in voormalige tijden?

Antwoord: Nee, er is veel goede muziek van onze tijd en wij gebruiken die. Het maakt niet uit wanneer de muziek werd geschreven, maar wel de stijl waarin ze is geschreven en of de muziek heilig is of wereldlijk, en of al dan niet de boodschap van de muziek klopt met de boodschap van de liederen.

CONCLUSIE

We concluderen dat muziek niet “neutraal” of “moraallos” is. Muziek is een taal, en op het christelijke domein moet de boodschap van de muziek een match vormen met de boodschap van de gezangen. Er bestaan veel stijlen van wereldlijke muziek die een boodschappen brengen die de boodschap van de Bijbel tegenspreken en daarom niet gebruikt kunnen worden in de dienst van een heilige God.

Ik besluit met het getuigenis van een man die de CCM-scène verliet na in twee kerken contemporaine aanbiddingsteams geleid te hebben:

“Ik ben ervan overtuigd dat God onze aanbidding niet zal accepteren wanneer die opgedragen wordt met muziekstijlen die ook gebruikt worden door heidenen voor hun immorele praktijken. Als ik het verkeerd voor heb, waarom was God dan zo scherp in het oordelen van Israël toen zij Hem offerden met gebruik making van de heidense hoge plaatsen en rituelen? Hij is een na-ijverige God. Als u alleen maar het principe hiervan zou vatten, dan zal dit voor altijd de manier veranderen waarop u een aanbiddingsdienst leidt. ... Het ware hart van aanbidding is het hart dat buigt voor God en zich onderwerpt aan Zijn Woord, niet meer of niet minder” (Dan Lucarini, *Confessions of a Former Worship Leader*, p. 57).

Lees ook:

http://www.verhoevenmarc.be/PDF/ModerneMuziek_versie25-2-08.pdf

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/rock-als-religie.pdf>

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/rockmusici-mediums.pdf>

http://www.verhoevenmarc.be/PDF/muziek_in_de_kerk.pdf

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/moderne-muziek.pdf>

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Bill-Gaither.pdf>

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Gaither2.pdf>

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Bob-Dylan.pdf>

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/LarryNorman.pdf>